

ادامه از صفحه اول

هاشمی سیاست‌ورزی غریزی

اما با همه اینها، تعهد به کنش سیاسی، از هاشمی چهره‌ای رשک‌برانگیز ساخته است؛ سیاستمداری پیشرو که منتقدانش را به موضع‌گیری وامی‌دارد. زمان در سیاست او خطی نیست و انکار که از لولا درآمده است و با اصلاح‌طلبان همراه شده است. از چشم و تعهد به آنها در هر شرایطی واکنش‌های متفاوتی را برمی‌انگیزد. همین ویژگی، حیات سیاسی هاشمی را دستخوش فرازوشیب‌های بسیاری کرده است. از همین‌رو، هاشمی دوران‌های متفاوتی در سیاست دارد. از سنت برخاسته، پای تکنوکرات‌ها را به دولت باز کرده و با اصلاح‌طلبان همراه شده است. از چشم هاشمی، سیاست همواره دری است که هیچ‌وقت روی یک پاشنه نمی‌چرخد. همین‌هاست که او را در جایگاه متناقضی می‌نشانند. همان‌گونه که دیدگاه‌های این شخصیت با سابقه تغییر می‌کند، در قبض و بسط دوستان و مخالفانش نیز تأثیرگذار است و مدام به ائتلاف‌ها و اختلاف‌هایی ناپه‌نگام در بین آنها منجر می‌شود. جابه‌جایی و تحرک موافقان و مخالفان هاشمی کاملا مشهود است. در این روزگار کمتر کسی مثل هاشمی می‌تواند طیف‌های سیاسی را این‌گونه به تحرک وادارد. او در دوره دولت موقت، محبوب راست ستنی و انقلابیونی بود که از او انتظار داشتند با زیرکی در برابر سیاست‌پیشگان درس‌خوانده دولت موقت، حافظ منافع آنها باشند. در دوران هشت‌ساله ریاست مجلس، برآن بود چهره‌ای فراجنب‌ای باشد تا بتواند دوش به‌دوش قوه مجریه سیاست‌آفرین باشد و در لحظه‌های خطر نقش‌آفرینی کند. هاشمی رئیس‌جمهور، با ایده «سازندگی» با په میدان گذاشت و تکنوکرات‌های درس‌خوانده را وارد دولت کرد، آنها که در نحوه سخن‌گفتن و طرز لباس‌پوشیدن آشکارا با دیگران متفاوت بودند. در همین دوران است که او بی‌شمار موافق و مخالف پیدا می‌کند. اما نکته مهم این است که مکان‌های نمادین سیاست پیوسته در حال جابه‌جایی است و تنها امری که ثابت می‌ماند و هیچ دست‌خوش تغییر نمی‌شود، اصل تغییر است. مرکز نقل همه تغییر رویکردهای هاشمی، تعهد به کنش سیاسی یا بهتر است بگوییم به میل سیاسی‌اش است. هاشمی رفت‌وجفتی با این شیوه از سیاست‌ورزی غریزی، چهره‌ای از خود ساخته است که چه در قدرت باشد و چه نباشد، از اورتبه لازم برای تأثیرگذاری برخوردار است و می‌تواند در جهت منافع و اهداف خود در فرایند تولید و تحول قدرت مداخله کند. شاید بشود گفت هاشمی، همواره از منتقدانش جلوتر است و این چیزی است که منتقدان او برنمی‌تابند.

خبر

حذف ۳میلیون یارانه‌بگیر تاپایان امسال

● **باشگاه خبرنگاران:** معاون امور رفاهی وزیر تعاون گفت: تاکنون سه‌میلیون‌نفر از فهرست یارانه‌بگیران حذف شده‌اند. میدری، معاون امور رفاهی وزیر تعاون، درخصوص حذف یارانه شش‌میلیون‌نفر تا پایان امسال گفت: امسال بنا بود شش‌میلیون‌نفر از فهرست یارانه‌بگیران حذف شوند که تاکنون سه‌میلیون‌نفر از این افراد از فهرست خارج شده‌اند.

پروازبریتیش‌ایرویزبه‌تهران‌ازتیر۹۵

● **تسنیم:** گروه متحد ایرلین‌های بین‌المللی روز چهارشنبه اعلام کرد، شرکت هواپیمایی بریتیش ایرویز پروازهای مستقیمی از فرودگاه هیتروی لندن به مقصد شونده که تاکنون سه‌میلیون‌نفر از این افراد از فهرست خارج شده‌اند.

ایران‌خواستار تسویه بهای نفت به «یورو» است

● **فارس:** خبرگزاری رویترز گزارش داده ایران به دنبال آن است تا درآمد ناشی از فروش جدید نفتی و همچنین دیون معوق هند با یورو تسویه شود. یک منبع در شرکت ملی نفت ایران به رویترز گفت که ایران بهای مربوط به قراردادهای نفتی خود را با شرکت‌های نفتی از جمله «توتال» فرانسه به «یورو» مطالبه خواهد کرد.

شکوفه حبیب‌زاده: می‌گوید طبقه نوظهور ثروت-

قدرت در ایران سابقه‌ای صدساله دارد؛ اما در اوایل انقلاب اسلامی و دوران دفاع مقدس تا حدودی پایش از اقتصاد کوتاه شد؛ بااین‌حال تاکید می‌کند پس از جنگ تحمیلی این گروه که یای در ثروت و دستی در قدرت نیز دارد، دوباره با حرکت به سوی خصوصی‌سازی تقویت شد. حسین راغفر، اقتصاددان و استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا(س) در گفت‌وگوی خود با «شرق» برای این گروه سه ابزار و ویژگی برمی‌شمرد. به گفته راغفر، دسترسی به اعتبارات بانکی با نرخ‌های ترجیحی، کسب امتیازها و فرصت‌های انحصاری یا شبه‌انحصاری، نفوذ این افراد در نظام قیمت‌گذاری و وضع قوانین بهره‌گیری از فرصت‌ها در راستای منفعت شخصی است. این اقتصاددان همچنین از شگردهای این گروه‌ها برای تداوم فعالیت خود می‌گوید. به گفته راغفر: «این گروه‌ها از طریق نهادهای مالی‌ای که با درآمدهای عمومی تغذیه می‌شوند، به دوستان و آشنایان و رفا و افراد درون سازمان‌های وابسته به آنها تسهیلات گسترده مالی می‌دهند و این اقدام، یکی از ابزارهای تداوم این سلطه مالی در کشور است». او همچنین در بخشی از صحبت‌های خود به افرادی اشاره می‌کند که از منتقدان حضور دولت‌ها در اقتصاد هستند؛ اما به گفته او، خود، دولت‌ها را تسخیر می‌کنند و از طریق تغییر سازوکارهای بخش عمومی، به خصوصی‌سازی دولت، می‌پردازند و به تعبیر بهتر، دولت را اختصاصی می‌کنند.

■ **در سال‌های اخیر با نوعی انباشت ثروت در میان گروه‌های خاص مواجه هستیم که منجر به نابرابری‌های گسترده شده است چگونه چنین گروه‌هایی در اقتصاد ایران سربزآورند؟** ریشه به‌وجودآمدن این گروه‌ها سابقه‌ای دیرینه دارد و به بیش از صد سال اخیر در زمان قاجاریه بازمی‌گردد، اما ریشه تقویت این گروه‌ها به نوع نگاهی بازمی‌گردد که در اقتصاد کشور پس از جنگ تحمیلی حاکم شد. با وجود تغییراتی که در دولت‌ها صورت گرفته و حتی جهت‌گیری‌های سیاسی و اجتماعی متفاوت در دولت‌ها، این

اقتصاد

راغفر در گفت‌وگو با «شرق» از قبضه ثروت در دست گروه‌های خاص خبر داد

عریانی طبقه «قدرت-ثروت» در دولت احمدی‌نژاد

طبقه نوظهور از طریق سازوکارهای بخش عمومی، دولت را اختصاصی می‌کند

حسین راغفر، مدیر مسئول

این فرصت‌ها یا به شکل دسترسی به منابع و اعتبارات بانکی بوده یا در اولویت قرارگرفتن این افراد و دریافت این وام‌ها یا نرخ‌های ترجیحی است که شایستگی آن را نداشتند. اغلب این افراد این منابع را به جایی که به اسم آن وام گرفتند، نبردند و به فعالیت‌هایی اختصاص دادند که چه‌سا تورمز را ضدتولید مانند فعالیت‌های دلالی و سفته‌بازی بوده است. حتی بخش‌های قابل‌توجهی از این منابع از کشور خارج شده است. یکی از این سازوکارهای نفوذ و شکل‌گیری این طبقه نوظهور، اعتبارات بانکی بوده است. مسیر دوم نیز کسب امتیازها و فرصت‌های انحصاری یا شبه‌انحصاری بوده است. برای مثال، انحصار واردات میوه، شکر، خودرو یا حتی پارچه چادرمشکی به کشور، دست عده‌ای خاص و محدود است. نکته تأسف‌بار آن است که به‌تدریج نگاهی که پس از جنگ تحمیلی در کشور حاکم شد و به همه پدیده‌ها به‌صورت بازار و عرضه و تقاضا می‌نگریست، بر جامعه مسلط شد و در همه حوزه‌های حیات فردی و اجتماعی رسوخ کرد. امروز این افراد برای اینکه فعالیت‌های گسترده‌ای که ایجاد کرده‌اند را تأمین مالی کنند، حاضر می‌شوند فضایی عمومی را بفروشند تا کسب درآمد کنند. شهرداری‌ها شکلی عریان از این پدیده هستند که فضاهای شهری و عمومی

را به‌سهولت می‌فروشند برای اینکه کسب درآمد کنند؛ از پارکینگ گرفته تا طرح‌ترافیک و... حتی آموزش‌وپروش ما نیز نظامی طبقاتی را پدید آورده است. کسانی که ثروت دارند، می‌توانند آموزش بهتر را از بخش خصوصی بخرند و افرادی که چنین امکانی ندارند، وارد نظام دولتی می‌شوند و آینده نیز به همین نسبت، آنها را طبقه‌بندی می‌کند. محصولات مدارس دولتی، می‌شوند کارگران ساده و مستخدمین و رفتگران آینده و افرادی که از مدارهای خصوصی استفاده کرده‌اند، تبدیل به وکلا و پزشکان آینده می‌شوند و جامعه و نظامی طبقاتی در درون نظام اجتماعی ما شکل می‌گیرد. درواقع نظام اجتماعی ما تحت سلطه این تفکر مالی و بازاری در اقتصاد درآمده است و اسیر نگاه بازار شده است. همین امر به اسم خصوصی‌سازی و واژه‌هایی مانند تولیدکنندگان، حضور در بازارهای جهانی، صادرات و از این‌دست کلمات، فقط زمینه‌ها را برای ثروت‌اندوزان به زیان عموم مردم فراهم می‌کند. ویژگی سوم این گروه آن است که نظام قیمت‌گذاری به‌شدت آلوده به نفوذ افراد و قوانین و مقررات، قیمت‌ها را بالاوپایین کنند که آسیبی جدی برای اقتصاد کشور به شمار می‌رود. برای مثال به‌مقدار زیادی با تعرفه‌های پایین موبایل وارد می‌کنند و سپس دیوار تعرفه‌ها را بالا می‌کشند و از این طریق، سود بالایی را به جیب می‌زنند.

این اقدامات عملاً نظام عرضه‌وتقاضا و اقتصاد آزادی را که به‌جد مدعی آن هستند، نقض می‌کند. به‌همین‌دلیل به نظر می‌رسد مشکل اساسی ما در این نظام اقتصادی است که شکل گرفته، زیرا فقط تأمین‌کننده منافع گروه‌های نخبه است. از اینجاست که به زیان منافع عمومی و تقویت و گسترش خود، عملاً به‌نفع منافع شخصی خود می‌کشد. در نظام قیمت‌گذاری بتوانند اقتصادی را شکل دهند که ویژگی اصلی آن ناکارآمدی بزرگ و فسادی است که در این اقتصاد شکل گرفته است.

■ **حضور چنین نگاهی در حوزه اقتصادی و تشکیل چنین گروه‌های صاحب منفعتی چه آسیبی به اقتصاد کشور می‌زند؟**

ادامه در صفحه ۵

مجهز کند. واگذاری تعدادی از پروژه‌های راهسازی کشور ترکمنستان به شرکت‌های راهسازی ایران ازجمله بهسازی راه سرخس- تجن و احداث آزادراه عشق‌آباد- ترکمن‌آباد به طول ۷۰۰ کیلومتر نیز گواهی بر این ادعا است. در شرایط فعلی و با گشایش راه‌های ارتباطات بین‌المللی، به شیوه‌های مختلف سرمایه‌گذاری با کمترین ریسک توجه فراوانی شده است و به روش‌های BOT و BLT یا همان ساخت و بهره‌برداری و انتقال یا ساخت و اجاره و انتقال در بودجه‌های تنظیمی دولت یازدهم نیز توجه شده است. وزارت راه و شهرسازی نیز این‌نامه اجرای قانون احداث پروژه‌های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک‌ها و منابع پولی و مالی کشور را که در قرارداد ابلاغ شد فعال کرده است. رویکردها همگی به سمت تشویق سرمایه‌گذاران پیش‌رفته و شرایط به نحوی فراهم شده است که دولت نیز اصل و سود سرمایه آنها را تضمین خواهد کرد؛ به‌این‌ترتیب که سرمایه و سود مورد انتظار از محل بهره‌برداری پروژه، مستهلک می‌شود و چنانچه به دوره زمانی‌ای که در قرارداد پیش‌بینی شده اگر بنا به هر دلیلی سرمایه‌گذار به سود مورد نظرش نرسد، دولت تضمین می‌کند که سرمایه‌گذار به سود تضمین شده برسد و از طریق افزایش دوره قرارداد یا خرید کل پروژه و انتقال آن به وزارت راه سرمایه مستهلک خواهد شد. اینها همه نشان از مهیابودن شرایط حضور سرمایه‌گذاران با کمترین ریسک و بالاترین اطمینان در شرایط فعلی ایران است. امیدواریم که تلاش‌های دولت تدبیر و امید و به‌خصوص دستگاه‌های دیپلماسی کشور با تلاش همکاران ما در شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل‌ونقل کشور گره خورده و با به‌کارگیری و جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی و کم‌نگرنگردن حضور دولت در پروژه‌ها، بیش‌ازپیش ساخت و تکمیل زیرساخت‌های حمل‌ونقل شتاب گیرد و نتیجه آن توسعه همه‌جانبه ایران اسلامی باشد.

دیواندری: هر شعبه بانک یک بمب ساعتی است

تمرکز غیرضروری بر جمع‌آوری سپرده بدون تحلیل مالی و رقابت مخرب درخصوص افزایش سود بانکی مواجه خواهد کرد. وی معایب شعبه‌محوری را به‌شعر زیر برشمرد:
برخورداری از ریسک‌های سیستماتیک در مدیریت فرایندها، مشکلات حقوقی در قرارداده‌ا و ترهین وثایق، اعتبارسنجی، کارشناسی و نظارت اعتباری غیرحرفه‌ای، وجود فساد در خدمات اعتباری، منفعل‌بودن سیستم‌های IT در بانک‌ها، اداره غیرحرفه‌ای برخی بانک‌ها و نظارت‌ناپذیربودن آنها، دیوانداری همچنین بهبود مدل کسب‌وکار نظام بانکی را راهکار مقابله با این مشکل برشمرد و سمینار نظام بانکداری جامع را مقدمه‌ای بر تفکر مجدد در بانک‌های کشور عنوان کرد.

تسنیم: رئیس پژوهشکده پولی و بانکی گفت: اگر بانک مرکزی تدبیر نکند، مشکلات بزرگ‌تر در راه است. نشست تخصصی اولین سمینار بانکداری جامع با حضور کارشناسان بانک مرکزی و تصمیم‌سازان اصلی نظام بانکی برای بهبود سطح مشارکت و افزایش امکان تبادل تجربیات در سطح بین‌المللی برگزار شد. در این نشست دیوانداری، رئیس پژوهشکده پولی و بانکی، گفت: نظام بانکی ما با مشکلات بزرگ و جدی مواجه است و اگر برای این مشکلات چاره‌ای اندیشیده نشود، طبیعتاً ما را با مشکلات سیستمی بزرگ‌تری مانند مشکل مدیریت نقدینگی و توازن بین سپرده‌ها و تسهیلات، نرخ بالای مطالبات معوق، نبود شفافیت صورت‌های مالی بانک‌ها، قیمت بالای تمام‌شده پول،

پورس

رشد پایدار سهام در روزهای آتی

محمدهادی مؤمن‌زاده
کارشناس بازار سرمایه

● بازار سرمایه در روزهای سرد زمستان، حال‌وهوای گرمی دارد. پس از دوسال افت‌وخیز در هفته‌های اخیر، افزایش قیمت سهام شرکت‌ها، رشد شاخص کل و افزایش حجم معاملات سبب شده تا بازار سرمایه کشور نسبت به سایر بازارها توجه زیادی را به خود جلب کند. گرچه مسائلی مثل بازگشایی سسویفت و حذف تحریم‌ها اثرات مثبتی در اقتصاد کشور دارد، اما معامله‌گران بازار باید بیشتر بر سهام بنیادی تأکید کنند چراکه پیش‌بینی می‌شود شرکت‌هایی که به‌لحاظ بنیادی در وضعیت بهتری هستند، باوجود هیجانات بازار، رشد پایدارتر و بلندمدت‌تری داشته باشند. با ورود ابزارهای جدید تأمین مالی مثل اسناد خزانه اسلامی و امکان انجام معاملات ثانویه این اوراق در بازار سرمایه، شرکت‌های بیمانکاری می‌توانند مطالبات خود را از دولت دریافت کنند و با انجام پروژه‌های جدید وضعیت مناسب‌تری را در ماه‌های پیش‌رو داشته باشند. از سوی دیگر بودجه مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال ۹۵ نسبت به سال قبل، با ۲۵ درصد رشد همراه بوده است. به‌این‌ترتیب افزایش مخارج دولت در سفرعل تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و اجرای طرح‌های عمرانی می‌تواند میزان فروش شرکت‌های سیمانی، فلزات و فولاد را افزایش دهد که افزایش در فروش و سودآوری این گروه‌ها نیز سبب رونق بازار در ماه‌های آتی خواهد شد. اما چهل‌وهفتمین هفته تالار شیشه‌ای در سال ۹۴، که با چهل‌وهفتمین سالروز تأسیس بورس در ایران (۱۵ بهمن‌ماه ۱۳۴۶) همراه بود، رشد دوهزارو ۶۷۳واحدی شاخص کل را در پی داشت تا در پایان این هفته، شاخص کل در جایگاه ۷۳هزارو ۶۸۴ واحدی قرار بگیرد. در پنج روز کاری این هفته، ارزش کل معاملات سهام و حق‌تقدم به ۲۰هزارو ۲۳۶میلیاردریال بالغ شد که نسبت به هفته قبل ۶۰۵ درصد کاهش یافته است. در ضمن تعداد ۱۰هزارو ۲۹۱میلیون سهم و حق‌تقدم در ۶۱۳هزار دفعه مورد معامله قرار گرفت و به‌ترتیب ۱۰۴ درصد و ۴۰۳ درصد کاهش را نسبت به هفته گذشته تجربه کرد.

عنوان شاخص	۷ بهمن	۱۴ بهمن	تغییر
کل	۷۱۰۱۱	۷۳۶۸۴	۲۶۷۳
شاخص قیمت	۲۷۴۹۰۶	۲۸۲۷۵۲	۱۰۲۵۶
شاخص کل (معوز)	۱۱۴۱۳۳	۱۱۹۰۵۸	۴۸۷۵
شاخص قیمت (معوز)	۹۶۳۷۰۲	۱۰۰۴۸۰۲	۴۱۱
آرزد شناور	۷۹۳۱۰۱	۸۲۰۶۳۸	۲۷۰۲۰۷
۵۰شرکت بزرگ	۲۸۸۴۴۴	۲۹۷۵۱۰	۹۰۷

طلا و ارز

نقش بزرگان در قیمت سکه‌ودلار

● **شرق:** قیمت هر اونس جهانی طلا در روز پنجشنبه، آخرین روز کاری هفته گذشته، تا هزارو ۱۵ دلار افزایش یافت اما سکه طرح جدید نتنها از این افزایش قیمت جا ماند بلکه به گفته فعالان بازار با قیمت ۹۶۴ هزار تومان حباب منفی بیش از سکه به ۱۵ هزار تومان رسید. مصطفی قدرتی، معامله‌گر ارز و سکه در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: در آخرین روز کاری هفته گذشته باز هم دست‌های پنهان مانع از افزایش قیمت سکه براساس نوسان قیمت اونس جهانی طلا شدند و به‌همین‌دلیل حباب منفی سکه تا ۱۵ هزار تومان بالغ شد. گفته می‌شود حباب منفی هر مثقال طلای آب‌شده از ۱۰۵ درصد به بیش از دو درصد در آخرین روز کاری هفته گذشته رسید که این حباب در قیمت سکه هم نمود پیدا کرد؛ و باز هم گفته می‌شود این افراد که مانع از خالی‌شدن حباب منفی سکه و به‌اصطلاح معامله سکه براساس ارزش ذاتی آن می‌شوند دلار را هم از این دستکاری‌ها بی‌نصیب نگذاشتند. آخرین روز کاری هفته، دلار هم در مسیر ریزشی خود که آن هم با ابهام همراه است تا سه‌هزارو ۵۹۹ تومان کاهش یافت که آخر وقت روز پنجشنبه بر سه‌هزارو ۶۰۲ تومان استناد. کاهش قیمت دلار که از قضا با خواسته بانک مرکزی هم منطبق است با فشار زیاد فروش از سوی برخی افراد مواجه شده که از آنها با عنوان بزرگان بازار هم یاد می‌شود. اینان برای جلوگیری از زیان‌های خود هم اقدام به جبابی‌کردن قیمت سکه کرده‌اند و هم دلار را با فشار عرضه مواجه کرده‌اند.

ارز =	قیمت (تومان)	تغییر
دلار آمریکا	۳۶۰۲	۱۳-
یورو	۳۹۶۵	۵-
پوند	۵۲۳۵	۳۵+
درهم	۹۹۶	۲-
طلاو سکه =	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۶۴۰۰۰	۷۵۰۰+
طرح قدیم	۹۶۲۰۰۰	۶۰۰۰+
نیم	۴۸۱۰۰۰	۴۰۰۰+
ربع	۲۵۸۰۰۰	۱۰۰۰+
گرمی	۱۷۲۰۰۰	-
گرم ۱۸ عیار	۹۸۰۳۰	۸۳۰+
اونس = (دلار)	۱۱۵۱	۱۳+

سومین شماره

دوهفته نامه اصلاح طلب

رو

امروز روی

دکه‌های سراسر کشور

رقابت سرنوشت‌ساز آیت‌الله‌ها
مراقب باشید انتخاباتی خیرنگام نمی‌شود

رو

داستان ۲۰ هزار تنی که سرنوشت هفتاد هزار نفر را در دهن خود دارد

نئولیبرالیسم علیه مردم

دو دهه تزک‌رسانی بر کشورهای جهان سوم

کمال‌الطاهر/۱۰ سازمان بورژوازی را رفتن آخرین نخست‌وزیر منحل شد

بیربیر شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر تهران خبر داد

۳۰ نفر از معاندان متحار در خیابان مرندند

۳ نفر در کمپ شفق

سرمه‌شن دولتی‌ها، دفتر موسیقی بود

مشتاق رحیمپور: نهاده‌های دولتی می‌توانند این معادله موسیقی را حل کنند

محمد معتمدیان: قرار برای فیلم «سبزه‌آینه‌ها»

خودرها از دواز سفارت تر شکم هم بالا رفته‌اند

کمیته انتخاب فرمانی می‌گیرد
اما هیئت‌مدتهان دستورالعمل غیر رایج بود

رو

تیم جنتی

نام و سابقه اعضای هیات‌های
۵ نفر نظارت بر انتخابات ۲۱ استان